Europa-Parlamentet
2024-2029

VEDTAGNE TEKSTER

P10_TA(2025)0345

Kontinuerlige belarusiske hybridangreb mod Litauen

Europa-Parlamentets beslutning af 18. december 2025 om de kontinuerlige belarusiske hybridangreb mod Litauen (2025/3025(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til sine tidligere beslutninger om Belarus, Rusland og Ukraine,

– der henviser til erklæringen af 29. oktober 2025 fra Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik på vegne af EU om Belarus' hybride handlinger ved EU's ydre grænser,

– der henviser til De Forenede Nationers pagt, Helsingforsslutakten og de grundlæggende principper i folkeretten,

– der henviser til forretningsordenens artikel 136, stk. 2 og 4,

A. der henviser til, at Belarus har intensiveret sine hybridoperationer mod Litauen, herunder anvendelsen af UAV'er og indtrængen med balloner, cyberangreb og desinformationskampagner, og fortsætter med at instrumentalisere migration;

B. der henviser til, at disse handlinger skal forstås i sammenhæng med Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dets bredere strategi for at destabilisere EU og NATO; der henviser til, at Belarus er en platform for Ruslands hybridoperationer mod Europa; der henviser til, at efterretnings- og sikkerhedsvurderinger i hele EU viser, at belarusiske hybride taktikker nøje er i overensstemmelse med og bidrager til Ruslands bredere strategi for fjendtlighed mod EU og dets medlemsstater;

C. der henviser til, at Litauen siden 2024 har registreret hundredvis af krænkelser af luftrummet med genstande, der er sendt afsted fra Belarus, herunder vejrballoner, hvoraf ingen er blevet anmeldt til luftfartsmyndighederne, hvilket udgør overtrædelser af de

internationale sikkerhedsregler og Litauens suverænitet;

D. der henviser til, at denne indtrængen, herunder i nærheden af Vilnius' og Kaunas' lufthavne, bringer liv i fare, undergraver sikkerheden og forstyrrer den civile luftfart og allerede har forårsaget 19 lukninger af lufthavne og påvirket hundredvis af flyvninger og titusindvis af passagerer og medført betydelige økonomiske tab;

E. der henviser til, at de litauiske myndigheder har rapporteret om en stor optrapning af hybride aktiviteter med oprindelse i Belarus, idet de har opdaget tre balloner i 2023, 184 i 2024 og ca. 700 balloner og indtrængen af 200 droner i 2025;

F. der henviser til, at litauiske sikkerhedstjenester har opsamlet vragrester fra UAV'er og balloner, der er sendt afsted fra Belarus, hvilket peger på, at en kontrolleret anvendelse finder sted, og at der findes elektronik om bord og i ét tilfælde eksplosivt materiale;

G. der henviser til, at de belarusiske de facto-myndigheder siden Litauens beslutning om midlertidigt at lukke sin grænse til Belarus har benyttet sig af økonomisk tvang ved at kapre europæiske godstransportkøretøjer, true med at konfiskere dem og hindre lovlig handel på tværs af grænserne;

H. der henviser til, at Belarus siden 2021 systematisk har instrumentaliseret migration ved at sende irregulære migranter hen imod den litauiske grænse som en bevidst strategi for destabilisering; der henviser til, at UAV'ers og balloners indtrængen, desinformationskampagner og pres ved grænserne samlet set udgør et mønster af koordinerede hybridangreb mod Litauen og EU;

I. der henviser til, at Litauen den 9. december 2025 efter en kraftig stigning i antallet af balloner, der blev sendt afsted fra Belarus, erklærede national undtagelsestilstand og gav tilladelse til nedskydning af ubemandede flyvende genstande;

J. der henviser til, at Belarus har forsøgt at fralægge sig ansvaret ved fejlagtigt at beskylde Litauen for spionage og fabrikere beviser, hvilket afspejler etablerede russiske informationskrigsførelsestaktikker, der har til formål at undergrave offentlighedens tillid og svække ansvarligheden; der henviser til, at det kræver koordination på EU- og NATO-plan at bekæmpe sådanne handlinger;

K. der henviser til, at Belarus opretholder et stadig tættere militær- og efterretningssamarbejde med og en afhængighed af Rusland, herunder fælles luftforsvarsstrukturer, overførsel af teknologi til UAV-systemer og koordinerede hybridoperationer rettet mod EU's medlemsstater; der henviser til, at disse hybride angreb tjener Kremls strategiske interesser ved at teste luftforsvars- og

detektionssystemer, undersøge reaktionstærskler og undergrave NATO's og EU's samhørighed;

L. der henviser til, at EU's østlige flanke udgør et strategisk område for Europas overordnede sikkerhed og derfor kræver styrket infrastruktur, øget overvågningskapacitet og effektive hurtige forstærkningsmekanismer; der henviser til, at Litauens erfaringer viser, at der er et presserende behov for en koordineret EU-indsats, effektive og innovative kapaciteter til bekæmpelse af UAV'er, teknologi til grænsebeskyttelse og hurtig informationsudveksling på tværs af medlemsstaterne;

M. der henviser til, at Bevarelse af fred – køreplan for forsvarsberedskab 2030 påpeger det europæiske droneforsvarsinitiativ og Eastern Flank Watch (bevogtningen af den østlige flanke) som de initiativer, der bør iværksættes først;

N. der henviser til, at USA besluttede at ophæve visse sanktioner mod Belarus uden forudgående koordinering med EU;

1. fordømmer på det kraftigste Belarus' igangværende hybridangreb mod Litauen og dermed EU, herunder indtrængen af UAV'er og balloner, instrumentaliseret migration, økonomisk tvang, smugleroperationer, militære provokationer, cyberangreb og statsstøttet desinformation; mener, at disse angreb er forsætlige, koordinerede og fjendtlige og en del af en bredere russiskledet strategi for at undergrave EU, medlemsstaternes regeringer og NATO;

2. fordømmer de gengældelsesforanstaltninger, som Lukasjenkaregimet har truffet over for Litauen, herunder ulovlig tilbageholdelse og intimidering af europæiske godsoperatører, som udgør tvangshandlinger rettet mod en EU-medlemsstat;

3. udtrykker fuld solidaritet med Litauen og andre medlemsstater, der er ramt af Belarus' hybridangreb; gentager, at trusler mod én medlemsstats sikkerhed påvirker EU som helhed og kræver en fælles reaktion;

4. kræver, at Belarus øjeblikkeligt indstiller alle hybridangreb mod Litauen og andre medlemsstater, herunder afsendelsen af ubemandede enheder, smugling, regimestøttet organiseret kriminalitet, desinformation, økonomisk tvang, rekruttering på efterretningsområdet og instrumentalisering af migration, øjeblikkeligt frigiver alle europæiske transportører og deres ejendom, kompenserer dem for eventuelle finansielle tab og garanterer sikkerheden for den civile luftfart og grænseovergange; fordømmer Lukasjenkaregimet for at anspore til sabotagehandlinger og andre fjendtlige handlinger, der er rettet mod Litauen og andre EU-medlemsstater, yde operationel støtte til disse handlinger og tilbyde gerningsmændene et sikkert tilflugtssted, hvilket fremgår af

den nylige jernbaneeksplosion i Polen og den tilbudte beskyttelse af gerningsmændene til mordet på den polske soldat Mateusz Sitek, der blev dræbt ved den polsk-belarusiske grænse; opfordrer til, at disse fjendtlige handlinger øjeblikkeligt bringes til ophør, og til, at de ansvarlige for ovennævnte alvorlige forbrydelser udleveres til de retshåndhævende myndigheder;

5. støtter fuldt ud Litauens ret til at træffe forholdsmæssige foranstaltninger for at beskytte sin suverænitet, offentlige orden og luftfartssikkerhed, herunder aflytning eller neutralisering af ubemandede flyvende genstande med oprindelse i Belarus;

6. beklager manglen på koordinering i forbindelse med den delvise ophævelse af USA's sanktioner mod Belarus den 13. december 2025, som undergraver solidariteten og den kollektive støtte til de EU- og NATO-medlemmer, der er mål for belarusiske hybridangreb; understreger, at erklæringer fra USA's særlige udsending for Belarus om, at de belarusiske de facto-myndigheder giver garantier for, at ballonerne ikke længere vil blive afsendt, er udtryk for anerkendelse af ansvar og er relevante for fastlæggelse af statens ansvar i henhold til folkeretten;

7. gentager, at det ikke anerkender Aljaksandr Lukasjenka som Belarus' legitime præsident; understreger, at enhver revision af EU's sanktioner mod Belarus eller dets engagement skal være strengt betinget af, at Belarus foretager vedvarende, kontrollerbare og uigenkaldelige systemiske ændringer, herunder løsladelse af de mere end 1 100 resterende politiske fanger; opfordrer til solidaritet med hensyn til at bekæmpe Lukasjenkaregimets trusler, navnlig dem, som dets statsstyrede instrumentalisering af migration udgør; fordømmer på det kraftigste de belarusiske de facto-myndigheders brug af migration til politiske formål;

8. opfordrer til et dybere efterretningssamarbejde mellem EU og NATO om luftrumssikkerhed og strategier til bekæmpelse af hybride trusler; opfordrer til et styrket samarbejde mellem EU og NATO om overvågning af det litauiske luftrum, herunder fælles protokoller for klassificering af hændelser, udbygget rotationsordning for luftrumspatruljering og koordinerede reaktioner på balloners eller UAV'ers intrængen; understreger behovet for regelmæssige fælles øvelser, der simulerer hybride trusler fra luften; opfordrer medlemsstaterne til at sikre hurtig grænseoverskridende mobilitet for militære og sikkerhedsmæssige aktiver, herunder luftforsvarskapacitet og kapacitet til bekæmpelse af UAV'er, til støtte for Litauen;

9. opfordrer medlemsstaterne og NATO's allierede til at revurdere de nuværende strategiske og operationelle rammer for håndtering af hybride trusler med henblik på at styrke afskrækkelse, beredskab og rettidige reaktioner og bevæge sig fra en reaktiv tilgang til proaktiv

afskrækkelse;

10. understreger, at beskyttelsen og modstandsdygtigheden af kritisk infrastruktur, herunder transport- og luftfartsinfrastruktur, skal forankres strukturelt og finansieres tilstrækkeligt i den næste FFR;

11. opfordrer Kommissionen og Frontex til under fuld overholdelse af sit mandat at støtte styrkelsen af Litauens grænse- og luftrumsovervågning gennem anvendelse af yderligere sensorer, patruljefly, mobile sæt til bekæmpelse af UAV'er og trusselsanalyse i realtid; bemærker, at Belarus' hybride taktikker afslører strukturelle sårbarheder, der kræver en kollektiv reaktion fra EU; glæder sig over det europæiske droneforsvarsinitiativ som et europæisk flagskibsprojekt til afsløring, sporing og bekæmpelse af fjendtlige ubemandede luftfartøjssystemer; glæder sig over det foreslåede Eastern Flank Watch, der sigter imod at integrere luftforsvars- og dronebekæmpelseskapabiliteter i jordbaseret og maritim sikkerhed i Østersø- og Sortehavsregionerne; opfordrer Kommissionen til at udarbejde foranstaltninger til at beskytte infrastrukturen i det transeuropæiske transportnet og sikre kontinuiteten i transeuropæiske transporttjenester mod fremtidige hybride angreb; opfordrer til en hurtig gennemførelse af disse projekter;

12. opfordrer til et dybere samarbejde mellem EU og Ukraine om droneteknologier, systemer til bekæmpelse af UAV'er, cyberbeskyttelse og modstandsdygtighed over for hybride trusler, idet Ukraines ekspertise anerkendes som strategisk værdifuld for EU's sikkerhed;

13. glæder sig over den nylige vedtagelse af et nyt sanktionskriterium, der omfatter hybridangreb på medlemsstater; opfordrer Rådet til at vedtage yderligere målrettede sanktioner mod belarusiske embedsmænd, statsejede og private enheder og enkeltpersoner, der er involveret i produktion og anvendelse af UAV'er og alle andre hybridoperationer, som er rettet mod kritisk infrastruktur, økonomiske aktiviteter og demokratiske institutioner; opfordrer Rådet til at træffe yderligere sektorspecifikke foranstaltninger over for Belarus, herunder udvidede restriktioner i luftfarts- og finanssektoren, yderligere import- og investeringsforbud, bredere serviceforbud, begrænsninger af adgangen til forvaltningsroller i kritisk europæisk infrastruktur og forbud mod at modtage donationer fra de belarusiske de facto-myndigheder og offentligt ejede enheder;

14. opfordrer EU og medlemsstaterne til at stræbe efter international ansvarlighed for Belarus' handlinger, herunder trusler mod den civile luftfart, ulovlig tilbageholdelse af godstransportoperatører fra EU og tværnational undertrykkelse af belarusere, der er bosiddende i EU's medlemsstater, og til at rejse disse spørgsmål i relevante internationale fora;

15. opfordrer indtrængende Rådet til at indarbejde prioriteter for sikkerheden ved den østlige grænse i den næste FFR og sikre vedvarende EU-investeringer i infrastruktur til imødegåelse af hybride trusler og forbedring af EU's kritiske infrastrukturs modstandsdygtighed, militær mobilitet og forsvarsteknologier;

16. afviser belarusisk desinformation, der udbreder opdigtede beviser eller hævder spionage; opfordrer EU og medlemsstaterne til at styrke den strategiske kommunikation, bekæmpe desinformation, offentligt at udpege gerningsmændene til fjendtlige handlinger og gennemføre anbefalingerne i Niinistörapporten med henblik på at opbygge samfundets modstandsdygtighed;

17. opfordrer europæiske virksomheder, navnlig transportvirksomheder, til at revurdere de sikkerhedsrisici, der er forbundet med at operere i Belarus, og træffe passende beskyttende foranstaltninger;

18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, EU's medlemsstater, NATO, FN og de belarusiske de facto-myndigheder.